

Introductie

Historische Vereniging Die Goude maakt al bijna een eeuw werk van de geschiedenis van Gouda en zijn erfgoed. De manier waarop we dat doen, wordt eens in de vier jaar tegen het licht gehouden. Welke ontwikkelingen zijn er en hoe speelt Die Goude daarop in. De vereniging met haar 900 leden maakt dan weer een beleidsplan waarin de voornemens zijn vastgelegd.

Het werk van Historische Vereniging Die Goude is gestructureerd door een stelsel van afspraken. Daarmee wordt enerzijds richting gegeven aan voorgenomen en concrete activiteiten en wordt anderzijds verantwoording afgelegd over uitgevoerde activiteiten. De afspraken zijn vastgelegd in besluiten van het hoogste orgaan van de vereniging: de Algemene Ledenvergadering.

De belangrijkste afspraken zijn:

1. De doelstellingen van de vereniging zijn omschreven in de statuten (zie samenvatting in bijlage);
2. De manier van werken is vastgelegd in het huishoudelijk reglement;
3. In het beleidsplan geeft de vereniging voor vier jaar aan wat ze van plan is te doen om de doelstellingen te bereiken, de Algemene Ledenvergadering stelt dat plan vast;
4. In de begroting wordt voor het komend jaar bepaald welke middelen ter beschikking komen en hoe deze aangewend worden voor concrete activiteiten;
5. In het jaarverslag met de financiële jaarrekening legt het bestuur aan de Algemene Ledenvergadering verantwoording af over de activiteiten van het afgelopen jaar.

Het Beleidsplan 2017-2020 had een looptijd die eindigt op 15 april 2020. Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 15 april 2020 is dit nieuwe Beleidsplan 2020-2023 vastgesteld. Begin 2024 moet de Algemene Ledenvergadering besluiten over een vervolg op dit Beleidsplan.

Beleidsplan 2020-2023

1 Motto:

Gouda heeft een rijke geschiedenis waar we trots op mogen zijn. Historische Vereniging Die Goude zet zich in om die geschiedenis op vele fronten tot leven te laten komen, zichtbaar te maken en ook de kennis daarvan over te dragen aan de Gouwenaars en andere belangstellenden.

Die Goude doet onderzoek en verricht speurwerk in archieven en bevordert dat, opdat actieve leden en andere belangstellenden elkaar stimuleren om 'vondsten' te doen in de Goudse geschiedenis en dat met elkaar te delen.

Die Goude wil een herkenbare en maatschappelijke rol spelen in het sociaal-culturele leven van Gouda en dat in samenwerking met andere organisaties, die vergelijkbare doelstellingen of

raakvlakken hebben met die van Die Goude.

Die Goude heeft een brede deskundigheid op vele terreinen van de geschiedenis van Gouda.

Die Goude is als onafhankelijke partij met alleen vrijwilligers een belangrijke partner voor de gemeente Gouda, andere overheden en organisaties. Die Goude adviseert haar partners ook over onder meer beleidsrichtingen op langere termijn vanuit de historische context. Die Goude is ook met haar 'handjes en voetjes' bezig de historische sluisen in beweging te houden en het Stadhuis op de Markt open voor publiek en ook oude historische teksten over Gouda te vertalen naar hedendaags Nederlands.

2 Kernpunten:

In relatie tot de doelstellingen van de vereniging zijn er een aantal kernpunten te benoemen:

- 2.1 Het bevorderen, toegankelijk maken en verspreiden van de kennis over de geschiedenis van Gouda en het inzicht geven in ontwikkelingen daarin tot heden;
- 2.2 Het voortzetten van de activiteiten die goed gaan en het benutten van kansen, maar ook het stoppen met die dingen die niet langer als zinvol worden gezien of door andere partijen worden opgepakt of uitgevoerd;
- 2.3 In het contact met de overheid geldt dat Die Goude adviseert en niet op de stoel van de bestuurlijk-politieke beslissers wil zitten. Wanneer de bevoegde instantie over een bepaald onderwerp alle relevante factoren serieus heeft afgewogen, legt Die Goude zich in principe neer bij de uitkomst van het bestuurlijk-politieke proces. Dat laat onverlet dat Die Goude bereid is om wanneer zij dat nodig acht, procedures aan te spannen tegen bevoegde instanties. De vereniging is geen actiegroep en zal zonder vooroverleg geen, door andere partijen onverwachte juridische stappen zetten. De vereniging is en blijft een betrouwbare gesprekspartner met een duidelijke koers;
- 2.4 Het zoeken naar samenwerking met gelijk georiënteerde organisaties in Gouda;
- 2.5 Het bevorderen van het uitgeven van boeken over de geschiedenis van Gouda met als belangrijke criteria: de toegevoegde waarde, zoals tijdvakken of onderwerpen waarover nog nauwelijks is gepubliceerd, de te verwachten belangstelling en de financiële risico's;
- 2.6 Het bevorderen van het behoud, het beschrijven en het beschikbaar stellen voor onderzoek van roerend erfgoed (onder meer foto's) en andere kennis van het leven in Gouda;
- 2.7 Het digitaliseren van de kennis over Gouda is noodzakelijk om de toegankelijkheid te vergroten en om herkenbaar te zijn voor jongere generaties. Oudere generaties die minder bedreven zijn in de digitale wereld worden niet vergeten;
- 2.8 Het verhogen van het aantal actieve leden. De vereniging put haar kennis en kunde uit de leden die zich als vrijwilligers naar beste kennis en kunde inzetten en dat vooral ook met veel plezier moeten kunnen doen;
- 2.9 Jubilea: de stad Gouda bestaat in 2022 750 jaar; Historische Vereniging Die Goude wordt in 2022 90 jaar oud.

3 Organisatiestructuur:

Het bestuur van Historische Vereniging Die Goude heeft op basis van het huishoudelijk reglement de mogelijkheid om zogenoemde commissies in te stellen (en op te heffen). Van die mogelijkheid is in de afgelopen decennia volop gebruik gemaakt. Soms ook sluiten organisaties van buiten de vereniging zich aan en gaan binnen de vereniging verder, bijvoorbeeld als werkgroep of gilde.

De commissies maken hun eigen werkplan dat aanhaakt aan het algemene beleidsplan van de vereniging. De commissies zijn verder autonoom; alleen in het geval van besluiten of handelingen met financiële of juridische consequenties zijn die voorbehouden aan het bestuur.

De voorzitter van Die Goude is op bestuurlijk niveau verantwoordelijk voor directe contacten met Burgemeester en Wethouders en met topambtenaren van de gemeente.

De meeste commissies hebben een vertegenwoordiger in het bestuur die tevens bestuurslid is van de vereniging.

Alle commissies worden jaarlijks uitgenodigd om over hun successen of knelpunten af te stemmen in een bestuursvergadering.

De leden van de commissies zijn lid van Die Goude.

4 Aandachtsgebieden van Historische Vereniging Die Goude

Historische Vereniging Die Goude heeft een grote diversiteit aan aandachtsgebieden, waarvoor conform het huishoudelijke reglement van de vereniging commissies zijn ingesteld. In de praktijk worden deze commissies op verschillende wijzen aangeduid. Vaak wordt de term werkgroep gebruikt, maar ook termen zoals dienst, gilde, redactie of jury. In de volgende opsomming worden alle aandachtsgebieden besproken, waarbij uit de volgorde in de opsomming geen relatief belang moet worden opgemaakt.

4.1 Gebouwd Erfgoed (monumenten)

Gouda heeft een rijke historie aan gebouwen en andere opstallen. Dat wordt geïllustreerd met de vele rijks- en gemeentelijke monumenten die in de stad zijn te vinden. Deze monumenten moeten worden behouden en worden 'meegenomen' naar de toekomst. Bij het begrip monumenten gaat het niet alleen over de wettelijk beschermde monumenten, maar ook over andere waardevolle gebouwen.

De werkgroep Gebouwd Erfgoed spant zich in om met haar kennis van monumenten de Gemeente Gouda te ondersteunen in beleidskeuzes rond de vraag hoe om te gaan met die gebouwen. Ook biedt de werkgroep eigenaren, corporaties en ontwikkelaars van monumenten algemene ondersteuning over technische of procedurele vraagstukken die bij deze gebouwen aan de orde komen. Die Goude zal geen technisch advies geven over het concrete beheer en behoud van een specifiek monument.

De werkgroep zal voortdurend aandacht vragen bij de politiek en eigenaren van de panden om bij beslissingen over de toekomst van gebouwen (en andere opstallen) rekening te houden met de

historie van de betreffende gebouwen. Ook stemt de werkgroep tijdig af met de Gemeente Gouda en/of andere eigenaren van gebouwen over plannen die voor die gebouwen worden ontwikkeld.

Speerpunten voor de komende vier jaar zijn:

- Het verduurzamen van monumenten
- Het herbestemmen van monumenten
- Het in stand houden van monumenten

Activiteiten van de Werkgroep Gebouwd Erfgoed: Het geven van adviezen aan overheden en/of pandeigenaren hoe om te gaan met monumenten bij met name het verduurzamen, de herontwikkeling en het in stand houden.

4.2 Ruimte

Gouda is een stad met veel inwoners op een beperkt grondgebied. Daarom is het zaak om zorgvuldig om te gaan met de inrichting en het gebruik van de beschikbare ruimte in de stad. En dat alles in de context van een historische Hollandse waterstad die een sterke ontwikkeling en uitbreiding heeft doorgemaakt.

Kernthema is: Het bewustmaken van burgers en overheid om bij toekomstige ontwikkelingen zoveel mogelijk rekening te houden met de bestaande ruimtelijke kwaliteiten in historisch Gouda.

De werkgroep Ruimte heeft in de komende beleidsperiode de volgende speerpunten:

- Het in een vroeg stadium van plannen meedenken met de gemeente over (her)invulling van de ruimtelijke structuren van de stad;
- Het adviseren over die plannen in de context van het advies van Die Goude aan de Gemeente Gouda over de Omgevingsvisie van de gemeente;
- Het aandacht geven aan zogenoemde 'zorgenkindjes' in de stad;
- Het deelnemen aan het Platform Binnenstad en haar randen;
- Het zo nodig raadplegen van deskundigen.

Activiteiten van de Werkgroep Ruimte: Het anticiperend volgen en meedenken over (her)invulling van ruimtelijke structuren in de context van het in 2019 uitgebrachte advies over de omgevingsvisie van de Gemeente Gouda

4.3 Watersysteem:

In Gouda is water door de eeuwen heen een belangrijk aandachtsgebied geweest. Lange tijd ging het daarbij om vervoer en bereikbaarheid van de stad. In de laatste jaren is in het licht van de klimaatverandering aandacht nodig voor toenemende overschotten of tekorten aan water. Vooral in de binnenstad van Gouda staan veel historische gebouwen met belangrijke verschillen in de kwaliteit van de funderingen.

De werkgroep Gouds Watergilde timmert sinds 2001 'aan de weg' rond vraagstukken met het waterbeheer in Gouda en omgeving. Het motto is 'Als het water weer gaat stromen, krijgt Gouda zijn ziel terug'.

Specifieke doelstellingen van het Watergilde zijn:

- Het bevorderen en verspreiden van de kennis van de geschiedenis van het water in en om Gouda;
- Het behoud en herstel van het in Gouda en omstreken aanwezige historische water;
- Het stimuleren van het in oorspronkelijke staat brengen en houden van het historische water en de daarbij behorende elementen als sluisen, stuwen en bruggen;
- Het bevorderen van het dagelijkse gebruik van het historische water;
- Het zichtbaar maken van de bijdrage die het water levert aan de economie van Gouda;
- Het verbinden van historische wateroplossingen aan de huidige wateropgaven als gevolg van bodemdaling en klimaatverandering;
- Het bepleiten van wateroplossingen die het historisch stadsgezicht versterken en de historische binnenstad vitaal houden;
- Het stimuleren van het samenspel tussen het historische water en de natuur;
- Het creëren van draagvlak in de Goudse samenleving voor deze projecten.

Die Goude heeft tot nu toe steeds met twee vertegenwoordigers deelgenomen in de zogenoemde Wateralliantie om samen met andere organisaties in 2019 aan de Gemeente Gouda en het Hoogheemraadschap Rijnland een visie te geven op de vraag hoe om te gaan met de watervraagstukken in de historische binnenstad van Gouda. Deelname in de Wateralliantie wordt voortgezet. Eén vertegenwoordiger namens de vereniging is dan genoeg.

Het Gouds Watergilde treedt sedert 2004 naar buiten met Waterconferenties waar door deskundigen de jongste ideeën over het waterbeheer en visies voor de lange termijn worden besproken. Daarbij streeft het gilde ernaar om de beleidskeuzes die de Goudse politiek moet maken, te ondersteunen met deskundig advies. De conferenties worden in deze beleidsperiode voortgezet.

Activiteiten van het Gouds Watergilde: Het gilde richt zich op het verder ontwikkelen van de beleidsondersteuning van de gemeente Gouda en het Hoogheemraadschap Rijnland over waterbeheer, het initiëren van concrete projecten, het samenwerken in de Wateralliantie en het voortzetten van de Waterconferenties die in principe één keer per twee jaar plaatsvinden.

4.4 Vaarwegen en sluisen:

De toegankelijkheid van Gouda over het water staat en valt met een op elkaar afgestemd sluisensysteem. Het Sluiswachtersgilde zorgt voor regelmatige bediening van een viertal sluisen. Het Gouds Sluiswachtersgilde onderzoekt of het aantal sluisen dat kan worden bediend, verder kan worden uitgebreid.

Het Sluiswachtersgilde bedient geen sluizen in de primaire waterwegen. Die sluizen dienen voor de veiligheid 'droge voeten houden' en het beheer van het (grond)waterpeil. Daarvoor blijven de betreffende overheden verantwoordelijk.

Speerpunten van het Sluiswachtersgilde zijn:

- Het beweegbaar houden van de historische sluizen vanwege het behoud van de monumenten;
- Demonstraties geven van de werking van de historische sluizen in de binnenstad van Gouda.

Het gilde bestaat uit mensen die graag concreet met de bediening van sluizen bezig zijn en het publiek daarbij actief willen betrekken.

Activiteiten van het Gouds Sluiswachtersgilde: Het gilde onderzoekt of het mogelijk is het aantal te bedienen historische sluizen in en om Gouda uit te breiden met mogelijk verruiming van de bedieningstijden

4.5 Het bevorderen van het behoud, het beschrijven en beschikbaar voor onderzoek stellen van roerend erfgoed en andere kennis van het leven in Gouda:

Die Goude treedt 'dagelijks' op als intermediair voor mensen die niet goed weten wat ze moeten doen met documenten, boeken, (losse) foto's/fotocollecties of dia's. Die Goude is altijd bereid om die materialen op te halen en er 'waarde' aan toe te voegen, zoals het globaal beschrijven van de objecten. Daarna kan in overleg met de betrokkene en met vooral het Streekarchief Midden-Holland en Museum Gouda worden bekeken of de objecten een waardevolle toevoeging kunnen zijn op de bestaande collectie van die instellingen. Foto's of dia's die de moeite waard zijn, worden door Die Goude daarom ook gedigitaliseerd en geregistreerd. Die Goude wil daartoe over een adequaat digitaal scan- en opslagsysteem beschikken. Documenten, boeken en foto's/fotocollecties komen op die manier beschikbaar voor gebruik in eigen kring. Op Facebook worden bijvoorbeeld regelmatig foto's getoond met de vraag wie, wanneer of waar het is. Daar komen altijd waardevolle reacties op terug, zodat via Die Goude verder inzicht ontstaat in een nauwkeuriger beeld van de historische stad en zijn cultuur. De resultaten leiden regelmatig tot korte artikelen die in de Nieuwsbrief worden gepubliceerd.

Die Goude functioneert overigens niet als beeldbank voor het publiek. Het Streekarchief Midden-Holland beschikt over een uitgebreide beeldbank. Waardevolle documenten, boeken, foto's/fotocollecties en dia's worden zoveel mogelijk in hun originele vorm overgedragen aan het streekarchief. Die Goude is ook geen beheerder van objecten met cultuurhistorische waarde. Daar zorgt onder meer het Museum Gouda voor.

Met deze intermediaire functie vult Die Goude een duidelijk 'gat' tussen mensen die roerende collecties van mogelijk culturele waarde hebben en het Streekarchief Midden-Holland dat voor een

breed publiek de formele archieffunctie heeft of onder meer het Museum Gouda dat roerende cultuur-historische objecten beheert en tentoonstelt.

Activiteiten Die Goude: Die Gouda zet haar intermediaire functie voort om aangeboden potentieel waardevolle collecties waar mogelijk te verrijken met informatie via onder meer Facebook en over te dragen aan met name het Streekarchief Midden-Holland en Museum Gouda. Over de resultaten gaan regelmatig korte artikelen in de Nieuwsbrief verschijnen.

4.6 Toegankelijk maken historische teksten over Gouda:

'Gouda op Schrift' is in 2011 ontstaan met als doel om moeilijk toegankelijke oude teksten tot 1800 in een modern jasje te steken en te publiceren op internet. Het gaat om teksten over Gouda of met een relatie tot Gouda, meest afkomstig uit het Streekarchief Midden-Holland.

Gouda op Schrift (GOS) werd tot 1 januari 2020 financieel ondersteund door de Stichting Vrienden van Archief en Librije die ook de rechtspersoon was voor Gouda op Schrift. Sinds 1 januari 2020 is GOS een werkgroep van Die Goude.

In de periode tot 1 januari 2020 is een website tot stand gekomen waar onder meer de resultaten van het toegankelijk maken van oude teksten met transcripties en hertalingen te vinden zijn. Gouda op Schrift maakt voor haar werk veel gebruik van de online werkomgeving eLaborate van het Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, dat onderdeel is van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen.

In de komende periode richt de werkgroep Gouda op Schrift zich op de volgende speerpunten:

- Het ontwikkelen van criteria om oude teksten te selecteren voor transcriptie en hertaling;
- Het verder ontwikkelen van de organisatie in deelgroepen die aan verschillende teksten werken;
- Het in stand houden van de eigen site met veelvuldige wederzijdse verwijzingen naar de algemene site van Die Goude.

Activiteiten van de werkgroep Gouda op Schrift: de werkgroep richt zich op het toegankelijk maken van oude teksten tot 1800 en op het bereikbaar maken van deze teksten in een modern jasje.

4.7 Lezingen:

Ter bevordering van de kennis over Gouda organiseert de Lezingencommissie voor de leden van de vereniging en andere belangstellenden minimaal zeven lezingen per jaar. Deze zijn gratis te bezoeken. In deze lezingen wordt zoveel mogelijk relatie gelegd met een aan Gouda gerelateerd thema. De commissie stelt met zorg jaarlijks een programma samen met een gevarieerde en evenwichtige, historisch verantwoorde inhoud. In de programmering speelt de commissie zo mogelijk in op landelijke thema's, zoals die bij de Maand van de Geschiedenis.

De lezingen worden gehouden door gespecialiseerde deskundigen uit de vereniging zelf of door externe deskundigen die door onderzoek en publicaties hun sporen in het betreffende historische onderwerp hebben verdiend. De commissie biedt ook ruimte voor boekpresentaties.

Verder verzorgt de Lezingencommissie in samenwerking met diverse andere verenigingen of stichtingen lezingen of symposia, zoals met de Stichting Open Monumentendag Gouda in september en met de Stichting Sint Jan in oktober of november van elk jaar.

De Lezingencommissie benadert nieuwe leden en nodigt hen uit voor een aankomende lezing. De nieuwe leden worden dan verwelkomd bij de vereniging voorafgaand aan de lezing.

Activiteiten van de Lezingencommissie: De commissie organiseert minimaal 7 lezingen per jaar over geschiedkundige thema's die in principe een relatie met Gouda hebben en verwelkomt nieuwe leden bij de lezingen.

4.8 Stadhuis op de Markt:

Een van de belangrijkste monumenten in Gouda is het stadhuis op de Markt. De gemeente is eigenaar van het gebouw en verhuurt het gebouw de laatste jaren aan een marktpartij. Om het stadhuis ook voor het publiek open te houden heeft Die Goude de Stadhuisdienst. Deze groep vrijwilligers zorgt ervoor dat het stadhuis in het niet gebruikte deel op zaterdag maximaal is opengesteld voor publiek. Bij evenementen van de exploitant zoals huwelijksfeesten, is het stadhuis voor ander publiek gesloten. De openstelling van het stadhuis is in principe op de zaterdagen van april t/m september van 11.00 tot 16.00 uur, van oktober t/m maart van 11.00 tot 15.00 uur.

Activiteit van de Stadhuisdienst: deze dienst continueert de openstelling stadhuis; een en ander in afstemming met de exploitant van het gebouw.

4.9 Excursies:

In de contacten met gelijkgerichte verenigingen elders in het land (of soms daarbuiten) organiseert de Excursiecommissie van Die Goude in principe twee keer per jaar een dagexcursie naar steden of streken met een interessant cultuurhistorisch profiel. Daarbij wordt waar mogelijk aandacht gegeven aan de overeenkomsten en verschillen met Gouda. De praktische organisatie besteedt de vereniging uit. Er wordt zoveel als mogelijk voor inleidingen en rondleidingen gebruik gemaakt van de plaatselijke historische verenigingen.

Activiteit van de Excursiecommissie: deze commissie organiseert bij gebleken belangstelling jaarlijks twee cultuurhistorische excursies.

4.10 Geschiedenisprijs:

Sinds 2016 reikt de vereniging jaarlijks de Geschiedenisprijs uit aan Goudse middelbare scholieren die eindexamenwerkstukken hebben gemaakt over een thema in de geschiedenis in het algemeen van

Nederland of in het bijzonder van Gouda. Een drietal leden uit de vereniging met kennis van geschiedenis en/of kennis van en ervaring in het middelbaar onderwijs jureert de ingebrachte stukken. De vereniging heeft een reglement voor de Geschiedenisprijs.

Activiteit van de jury: De jury van Die Goude reikt jaarlijks de Geschiedenisprijs uit aan een middelbare scholier voorafgaand aan de Algemene Ledenvergadering.

4.11 Redacties:

Bij Die Goude zijn enkele redacties ingesteld die verantwoordelijk zijn voor de vaste publicaties. Deze afzonderlijke redacties hebben uiteraard een nauwe onderlinge (personele) band die ervoor zorgt dat nieuwe kennis en informatie onderling wordt uitgewisseld. Daarbij wordt bepaald in welk medium het nieuws het beste kan worden opgenomen. Vaak ook vindt het nieuws via verschillende kanalen een weg naar leden en andere belangstellenden. De 'vaste' publicaties van Die Goude zijn de Tidinge, de Nieuwsbrief en de artikelen Oud Gouda in deGouda.nl. Ook is een vast team bezig met het onderhouden van de contacten met de 'buitenwereld' via onze websites en door middel van Facebook.

Redacties staan ook in contact met de Lezingencommissie om te bezien op welke wijze nieuwe kennis over de Goudse geschiedenis het beste naar de leden (en andere belangstellenden) kan worden gebracht.

4.11.1 Tidinge van Die Goude

Tidinge is het al lang bestaande tijdschrift van Die Goude, dat vier keer per jaar op papier verschijnt en waarin gedegen, historisch verantwoorde en vaak wetenschappelijk onderbouwde artikelen verschijnen over de geschiedenis van Gouda. Ter gelegenheid van Gouda 750 jaar stad zullen in 2022 vier themanummers worden uitgebracht.

Dit tijdschrift staat onder leiding van een redactie met leden uit de vereniging. Schrijvers van artikelen zijn deskundigen van binnen of buiten die Goude.

De Tidinge is vanaf jaargang 1954 volledig digitaal en gratis beschikbaar via de website van Die Goude. Alleen bij de twee meest recente jaren kiest Die Goude ervoor om alleen korte samenvattingen digitaal te maken. Daarmee worden lezers 'uitgedaagd' om lid van de vereniging te worden of de papieren versie in de boekwinkel te kopen.

4.11.2 Nieuwsbrief

De Nieuwsbrief van de vereniging attendeert de leden en anderen op een grote diversiteit aan actuele onderwerpen in relatie tot de historie van Gouda. Zo wordt bijvoorbeeld vooruit gespiegeld naar komende evenementen, zoals de Waterconferentie, en wordt verslag gedaan van deze bijeenkomsten. Ook publiceert de Nieuwsbrief korte artikelen over wetenswaardigheden in relatie tot

de geschiedenis van Gouda. Deze artikelen ontstaan onder meer uit de contacten via Facebook met leden en andere belangstellenden.

De Nieuwsbrief verschijnt minimaal zeven keer per jaar en wordt vrijwel volledig digitaal verspreid. Leden zonder mogelijkheden om de digitale versie te lezen krijgen een papieren versie thuis bezorgd.

De omvang van de Nieuwsbrief is met de vele wetenswaardigheden en het toevoegen van de korte artikelen enorm gegroeid en overstijgt de omvang van een 'normale' nieuwsbrief. Waar de eerste Nieuwsbrieven van eind 2004 en 2005 een omvang hadden van maximaal twee A4tjes wordt de omvang van de huidige Nieuwsbrief met moeite beperkt tot maximaal 24 bladzijden.

Met die enorme groei van de omvang van de Nieuwsbrief komt de vraag naar voren wat dat betekent voor de onderlinge relatie tussen Tidinge en Nieuwsbrief. Die Goude gaat dan ook in de komende beleidsperiode onderzoeken wat de onderlinge verhouding is tussen al haar publicatiemiddelen en hoe de veelheid aan informatie die Die Goude beschikbaar wil stellen aan de leden en andere belangstellenden het beste beschikbaar kan komen.

4.11.3 Facebook

Facebook heeft zich de afgelopen beleidsperiode ontwikkeld tot een actief medium dat enerzijds inspeelt op de cultuurhistorische actualiteit van Gouda en anderzijds op de behoefte bij veel Gouwenaars om zich situaties en beelden uit het recente verleden voor ogen te stellen. De pagina draagt bij aan vergroting van de naamsbekendheid van Die Goude buiten de kring van de leden. Het is op dit moment het enige publicatiemiddel van Die Goude dat zich leent voor directe (digitale) gesprekken. De reacties en discussies zijn op hun beurt weer een graadmeter voor thema's die zich lenen voor verder onderzoek en voor publicatie in de Nieuwsbrief.

Er gaan maandelijks gemiddeld 40 berichten uit, die door 1200 mensen worden gevolgd. Ruim 1100 mensen hebben expliciet aangegeven de Facebookpagina van Die Goude te waarderen.

Met de veelvuldige reacties op Facebook en de groei van de korte artikelen in de Nieuwsbrief gaat Die Goude onderzoeken of de vereniging kan stimuleren dat leden of belangstellende niet-leden hun eigen onderzoeksprojecten formuleren, die wellicht ook leiden tot korte artikelen, of dat leden aanhaken op onderwerpen die uit de commissies naar voren komen en mogelijk nader onderzoek vragen.

4.11.4 Artikelen in de digitale en papieren versie van de regionale krant deGouda.nl

De vereniging levert maandelijks een bijdrage via de artikelen over oud Gouda aan deGouda.nl. De redactie van deGouda.nl heeft Die Goude gemeld, dat de lezers van de krant de artikelen over oud Gouda zeer waarderen.

4.11.5 Website Historische Vereniging Die Goude

Sinds de eeuwwisseling heeft de digitalisering van de samenleving een enorme vlucht genomen. Die Goude wil daarbij niet achterblijven.

Een aantal jaren terug is er veel inspanning gedaan om de complete website van Die Goude te vernieuwen. Dat was ook nodig, omdat in de zich snel ontwikkelende digitale wereld de website een belangrijk medium is om in contact met leden en andere belangstellenden te komen en te blijven.

In 2019 hebben ongeveer 7.700 bezoekers bijna 25.000 pagina's geraadpleegd.

De publicaties van Die Goude, de Tidinge, de Nieuwsbrief en de artikelenreeks over oud Gouda, zijn op de website te vinden. Inmiddels is ook de stadsgeschiedenis uit 2002 'Duizend Jaar Gouda' (wordt niet herdrukt) digitaal via de website van Die Goude beschikbaar gekomen.

Die Goude beschikt ook over twee andere websites: het 'Gouds Virtueel Sluizenmuseum' en 'Gouda op Schrift' met hun eigen bemensing. De verschillende websites zijn een keer los van elkaar ontstaan met bepaalde webprogramma's en beheervormen. Op korte termijn zullen de verschillende websites (uit kostenoverwegingen) niet geïntegreerd worden naar één website. Wel worden vele wederzijdse links naar de andere sites gemaakt.

4.11.6 *Wikipedia*

Wikipedia is een veelvuldig geraadpleegde site met als ondertitel 'De vrije encyclopedie', met een inhoud die vrij herbruikbaar, objectief en verifieerbaar is. Op deze site kunnen individuele bewerkers artikelen plaatsen over onderwerpen die hen dierbaar zijn en waar ze grote deskundigheid over hebben. Individuen kunnen artikelen plaatsen; een vereniging als Die Goude kan dat niet.

Die Goude onderzoekt of en hoe ze leden kan stimuleren om artikelen in Wikipedia te plaatsen over de geschiedenis van Gouda.

Activiteiten van de redacties: Redacties van die Goude blijven de Tidinge vier keer per jaar maken en de Nieuwsbrief in principe zeven keer. Ook levert Die Goude een vierwekelijkse bijdrage aan deGouda.nl (zolang deGouda.nl daar prijs op stelt).

Die Goude onderzoekt de onderlinge relatie tussen al haar publicatievormen om leden en andere belangstellenden zo breed mogelijk te interesseren voor de Goudse geschiedenis.

Activiteit van Die Goude: Die Goude onderzoekt of uit de regelmatige contacten via onder meer Facebook Die Goude een reeks onderzoeksprojectjes kan (laten) formuleren, waar leden van Die Goude hun energie en hun kennis en kunde in kunnen stoppen en wellicht ook artikelen tot stand kunnen brengen die het publiceren waard zijn.

Activiteit van Die Goude: Die Goude onderzoekt of en hoe ze leden kan stimuleren om artikelen in Wikipedia te plaatsen over de geschiedenis van Gouda.

4.12 *Boek 750 jaar Gouda*

Die Goude heeft ervoor gekozen om ter gelegenheid van Gouda 750 jaar stad in 2022 een nieuw boek over Gouda te maken. Een redactiecollectief met deskundige leden uit de vereniging zorgt onder leiding van een externe eindredacteur voor het tot stand komen van dit nieuwe publieksgerichte boek over de Goudse geschiedenis.

Activiteit van Die Goude: Die Goude geeft in 2022 eenmalig een nieuw boek over de geschiedenis van Gouda uit ter gelegenheid van 750 jaar stad Gouda.

4.13 *Andere boekuitgaven*

Met enige regelmaat zijn er initiatieven bij leden of wordt Die Goude benaderd door mensen die boeken willen schrijven en uitgeven onder de vlag van Die Goude. Die Goude stelt dan een projectteam in met deskundigen uit eigen gelederen dat de potentiële werken beoordeelt en het bestuur adviseert over het publiceren van zo'n boek.

Die Goude streeft er daarbij in ieder geval naar dat de boeken aantrekkelijk zijn voor een breed publiek.

Die Goude maakt de ontwikkeling door dat het aantal publicaties in boekvorm afneemt ten gunste van digitale versies. Daarmee nemen ook de risico's af op een te grote voorraad boeken, die moeilijk te verkopen blijken. Die Goude probeert via allerlei initiatieven de boekenvoorraad zo klein mogelijk te houden.

Activiteit van Die Goude: Die Goude beoordeelt initiatieven voor nieuwe boeken die een relatie hebben met de Goudse geschiedenis steeds zorgvuldig met een projectteam van deskundigen, waarbij aandacht is voor de aantrekkelijkheid van de uitgave voor een breed publiek

4.14 *Werkgroep Gouda Tijdmachine*

In de tweede helft 2019 zijn Goudse historici en archeologen gestart met een ambitieus project om de unieke bronnen in Gouda met gegevens per perceel in de binnenstad te koppelen aan de kadastrale kaart uit 1832. In samenwerking tussen het Streekarchief Midden-Holland en Die Goude streeft Die Goude ernaar om dat project verder vorm te geven. Binnen Die Goude wordt dan de werkgroep Gouda Tijdmachine gevormd om het project mede te begeleiden. Doel van het project is om aan het einde over een compleet digitaal gegevensbestand te beschikken over de historische eigendomsposities van de panden in de binnenstad van Gouda. Plan is ook om de historische gegevens in een virtuele Tijdmachine vorm te geven.

Begin 2020 werken er al circa 15 vrijwilligers om de schriftelijke gegevens om te zetten in digitale gegevens.

Dat betekent dat archiefstukken uit het streekarchief moeten worden beoordeeld op relevantie en dan

moeten worden gefotografeerd, gescand, getranscribeerd en in een gegevensbestand moeten worden ingevoerd.

Activiteit van Die Goude: Die Goude onderzoekt samen met het Streekarchief Midden-Holland hoe de Tijdmachine van de binnenstad van Gouda vorm kan krijgen met als doel om een digitaal gegevensbestand te krijgen van de eigenaren van percelen (en opstallen) door de jaren heen.

4.15 Geboortedag Dirck Volckertsz Coornhert

Die Goude heeft samen met het Streekarchief Midden-Holland en het Museum Gouda een werkgroep ingesteld die onderzoekt of het mogelijk is om in 2022 aandacht te besteden aan de 500ste geboortedag van Coornhert. In een basisdocument uit 2019 worden diverse initiatieven genoemd. In de komende periode worden deze initiatieven nader uitgewerkt tot concrete voorstellen waarover de drie partners zullen gaan besluiten.

Activiteit werkgroep Coornhert: De werkgroep onderzoekt initiatieven om in 2022 de 500ste geboortedag van Coornhert te herdenken.

5 Communicatie:

Communicatie is een veelomvattend begrip. Het gaat daarbij om de interne communicatie van het bestuur met de commissies en met de leden van de vereniging (en andersom). Daarnaast gaat het ook om de communicatie van de vereniging naar buiten.

5.1 Verantwoordelijkheid communicatie

Belangrijk uitgangspunt van de vereniging in de communicatie is dat iedere commissie (werkgroep, commissie, gilde, redactie, dienst en jury) verantwoordelijk is voor de eigen communicatie naar buiten. Het Watergilde bijvoorbeeld regelt zelf de communicatie over een nieuwe Waterconferentie. De redacties van de Nieuwsbrief en de websites staan alle commissies ter zijde. Ook bij de Nieuwsbrief en websites geldt overigens dat de commissies zelf verantwoordelijk zijn voor de inhoud van de informatie. De commissies houden zelf hun deel van de websites actueel.

Het bestuur zal een portefeuillehouder benoemen die verantwoordelijk is voor het hele stelsel van communicatie(-middelen).

5.2 Beheer communicatiemiddelen

Om de bestaande kwaliteit van de informatie via alle communicatiemiddelen op het huidige niveau te houden zal in de komende jaren een toenemende beheervraag op Die Goude afkomen waar Die Goude zich op zal voorbereiden. Die Goude zoekt oplossingen om alle informatie te beheren en actueel te houden.

5.3 *Niet-digitale leden van de vereniging*

De Historische Vereniging Die Goude is een vereniging waarvan de gemiddelde leeftijd relatief hoog ligt. Dat betekent in de praktijk dat de vereniging erg zorgvuldig wil omgaan met de inzet van digitale middelen. Aandacht voor postverzending blijft altijd noodzakelijk.

Activiteiten van Die Goude over thema communicatie:

Commissies (werkgroepen, commissies, gildes, dienst, redacties en jury) van Die Goude zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun eigen communicatie met leden en anderen.

Die Goude blijft (digitale) publiciteitsmiddelen volop benutten om het werk van de vereniging kenbaar te maken onder overheden en burgers.

Die Goude benoemt een portefeuillehouder in het bestuur die verantwoordelijk is voor het stelsel van communicatie(-middelen).

Die Goude geeft aandacht aan de toenemende beheervraag van de informatie die via de digitale middelen worden getoond.

Die Goude houdt rekening met mensen die digitaal niet bereikbaar zijn.

5.4 *Contacten met andere gelijkgerichte organisaties*

5.4.1 *Vrijwilligersorganisaties*

Die Goude onderhoudt een actief netwerk met gelijkgerichte organisaties, zoals het Historisch Platform Gouda, waarin diverse zelfstandige organisaties uit Gouda zich verenigd hebben om specifieke thema's onder de aandacht te brengen, zoals de cursus Goudologie. Met die cursus krijgen belangstellenden voor de Goudse geschiedenis (ook gemeenteambtenaren of raadsleden) een brede 'opleiding' in de Goudse geschiedenis met docenten uit de deelnemende verenigingen. Ook met het Platform Binnenstad en de Wateralliantie zijn levendige contacten.

Die Goude heeft ook (meestal ad -hoc) contacten met gelijkgerichte organisaties in andere steden, zoals Dordrecht, Hoorn en Leiden. Nieuwsbrieven worden uitgewisseld.

5.4.2 *Professionele organisaties*

Die Goude onderhoudt ook contacten met professionele erfgoedinstellingen, zoals de Stichting Goudse Sint-Jan, de Stichting Open Monumentendag Gouda, het Streekarchief Midden-Holland (SAMH) en het Museum GOUDA.

De beleidslijn in die samenwerking is als volgt:

- Die Goude verzamelt en beheert niet zelf;
- Die Goude streeft ernaar de historische informatie bij de professionele organisaties te bevorderen. Die Goude doet dat door aan de vereniging aangeboden documenten en foto's (voor zover nodig te registreren en te digitaliseren en als origineel) aan te bieden aan deze partners en op deze wijze hun collectie te verrijken.

Verder is Die Goude lid van de vereniging Hendrick de Keijser en van erfgoedvereniging Bond Heemschut. Beide verenigingen met een vaste staf behartigen in heel Nederland de belangen van historische panden.

De eerstgenoemde vereniging verwerft het eigendom van historische panden, restaureert ze en verhuurt deze daarna aan particulieren of bedrijven. De tweede vereniging heeft een heel brede doelstelling, maar richt zich met name op het behoud van cultuurmonumenten.

Activiteiten met andere organisaties:

Die Goude brengt alle organisaties waar zij een relatie mee heeft opnieuw in kaart. Daarbij gaat het erom met welke organisaties Die Goude een relatie heeft en wat het de vereniging brengt en wat ze andere organisaties levert.

Die Goude blijft werken aan samenwerking tussen organisaties om de kennis over Goudse historische thema's voor het voetlicht te brengen.

Die Goude verzamelt niet zelf en zal aangeboden documenten en foto's verwerken en aanbieden aan de professionele erfgoedinstellingen.

6 Mensen maken de vereniging

6.1.1 Ledenwerving

De vereniging is - mede gezien de relatief hoge leeftijd van haar leden - voortdurend actief op zoek naar nieuwe leden, die belangstelling hebben voor de Goudse geschiedenis en daaraan ook een actieve bijdrage kunnen en willen leveren.

Voor ledenwerving worden plekken opgezocht waar mensen bijeenkomen met een bovengemiddelde cultuurhistorische belangstelling, zoals de cursus Goudologie.

Die Goude richt haar wervingsacties ook op contacten met mensen die via Facebook of Instagram hebben gereageerd op berichten.

Nieuwe leden worden apart uitgenodigd voor een lezingavond van de vereniging en daar welkom geheten door één van de mensen van de Lezingencommissie.

Die Goude zal in de komende beleidsperiode nadenken over ook andere vormen van lidmaatschappen, zoals een projectlidmaatschap (lidmaatschap gekoppeld aan de periode dat een project loopt waaraan iemand meewerkt).

Activiteit ledenwerving:

Die Goude zoekt naar verdere vormen om nieuwe leden te werven en mogelijke andere vormen van lidmaatschap.

6.2 Benutten van de kennis en kunde van de leden (matching)

Kenmerkend voor Die Goude is dat de kracht van de vereniging ligt in de vrijwillige bijdrage van de leden. Leden zijn enthousiast voor een bepaald thema uit de geschiedenis of een speciaal aandachtsgebied en willen daaraan hun bijdrage leveren. Leden zijn deskundig op bepaalde onderwerpen en kunnen zich in die 'hobby' uitleven. Van groot belang is dan ook dat leden zich kunnen inzetten op thema's die hen aan het hart liggen.

Die Goude gaat aandacht geven aan enerzijds het verder uitwerken van de behoefte aan deskundigheid op verschillende aandachtsgebieden en anderzijds het tegemoet komen aan de wensen van de vrijwilligers om een enthousiaste bijdrage aan de Goudse geschiedenis te leveren.

Gezien de omvang van de vereniging van circa 900 leden zijn er altijd leden die de behoefte van de vereniging aan het uitvoeren van taken of studies (meestal in werkgroepverband) kunnen realiseren. Aandacht blijft nodig om nieuwe initiatieven in de vereniging onder leden bekend te maken en bemenst te krijgen.

Vacatures in commissies of bestuur worden gepubliceerd op de website of in de Nieuwsbrief.

Activiteiten rond thema benutten kennis en kunde leden:

Die Goude wil haar leden enthousiasmeren om bijdragen te leveren en samen te kijken hoe de geschiedenis van Gouda onder de aandacht kan worden gebracht en onder de aandacht kan blijven.

Die Goude gaat regelmatig inventariseren aan welke deskundigheid ze behoefte heeft om de gestelde doelen uit dit beleidsplan te bereiken.

Die Goude publiceert op haar website en in de Nieuwsbrief opvallende of nieuwe vacatures in commissies en bestuur.

7 Financieel beleid:

Historische Vereniging Die Goude voert een financieel beleid dat wordt gekenmerkt door:

7.1 Het jaarlijks financieel resultaat is in principe neutraal. In bijzondere gevallen kan, na instemming van de Algemene Ledenvergadering, daarvan worden afgeweken, zoals zaken in relatie tot het Jubileumjaar '750 jaar stad Gouda' in 2022;

7.2 Contributiebaton dekken in beginsel de uitgaven van de Tidinge, de Nieuwsbrief, lezingen, uitgaven van de commissies, het bestuur en de bankkosten;

7.3 Overige inkomsten (onder andere rente en de stadhuisdienst) zijn in beginsel beschikbaar voor extra activiteiten;

7.4 De kosten voor de uitgifte van boeken worden via een boekenfonds gedekt uit de verkoopopbrengsten;

7.5 Lijkt een (nieuwe) activiteit niet kostendekkend te kunnen worden, dan wordt gezocht naar sponsors, die de activiteit willen ondersteunen zonder dat de onafhankelijkheid van Die Goude wordt aangetast;

7.6 Die Goude belegt maximaal 30% van haar vermogen en doet dat in niet-risicovolle beleggingen.

Het streven is om het banksaldo bij twee verschillende banken gelijk te laten zijn;

7.7 Die Goude wil een vaste, eigen vermogenspositie (buiten specifieke reserves) hebben van ongeveer 5 keer de omvang van de jaarlijkse contributiebatens. Voor het bedrag dat boven of onder het vaste vermogen komt, kan het bestuur of kunnen de leden bestedings- of dekkingsvoorstellen doen waarover de Algemene Ledenvergadering besluiten neemt.

Die Goude is erkend als Culturele ANBI (algemeen nut beogende instelling) en wil dat ook blijven. Dat betekent dat er fiscale voordelen gelden voor donateurs van de vereniging. Voorwaarde voor de Culturele ANBI-status is onder andere het bezit van een in de Algemene Ledenvergadering vastgesteld beleidsplan. Het beleidsplan moet openbaar worden gemaakt en via internet gratis ter beschikking zijn.

Activiteit Die Goude: Die Goude zet haar stabiel financieel beleid voort met extra aandacht voor beleggingen en vermogenspositie.

CONCEPT

Bijlage bij Beleidsplan 2020 - 2023

Grondslag Beleidsplan

Statuten: 7 oktober 1932 met aanpassing 16 mei 2003:

Doel van de vereniging: (in korte bewoordingen)

- Kennis van de geschiedenis, volkskunde, taalkunde en oudheden van Gouda en omgeving te bevorderen en te verspreiden.
- De in Gouda en omstreken aanwezige historische natuur- en cultuurmonumenten zoveel mogelijk behouden en doen herstellen.

Middelen om doel te bereiken: (in korte bewoordingen)

- Uitgeven geschiedboeken, annalen, verslagen en/of eigen periodiek. Plaatsen artikelen over historische onderwerpen in plaatselijke bladen en geschiedkundige tijdschriften
- Het houden van lezingen en voordrachten
- Inrichten en bevorderen van tentoonstellingen, ook in samenwerking met andere instellingen
- Onderhouden contacten met andere gelijkgerichte instellingen
- Het aanwenden van alle gepaste tussenkomst om de bestaande historische monumenten voor vernietiging en verval te behoeden
- Excursies in en buiten Gouda en het ontvangen van andere oudheidkundige verenigingen
- Contact onderhouden met betrokkenen en/of leden of andere gelijkgerichte personen of organisaties, gemeentebestuur of commissies van de gemeente
- Volgen van de overheid over ontwikkeling van de bebouwing/vervanging woningen en of bedrijfspanden
- Vormen ledencommissies voor nader aan te wijzen werkzaamheden over het voorgaande
- Advies vragen bij deskundigen
- Alle andere wettige middelen om het doel te bereiken